

O. Tekin, *Eski Yunan ve Roma Tarihine Giriş* (İletişim Yayınları 2012)

B. İplikçioğlu, *Hellen ve Roma Tarihinin Anahatları* (2007)

P. Le Roux, *Roma İmparatorluğu* (Dost Yayınevi, 2011).

N. H. Ramagne – A. Ramagne, *Römische Kunst. Von Romulus zu Konstantin* (1999).

T. Hölscher, *Klassische Archäologie. Grundwissen* (2002).

E. Akurgal, *Anadolu Uygarlıkları* (1989).

E. Akurgal, *Griechische und römische Kunst in der Türkei* (1987).

P. Connolly - H. Dodge, *Die antike Stadt. Das Leben in Athen & Rom* (1998).

B. Andreae, *Römische Kunst* (1973)

B. Andreae, *Römische Kunst. Von Augustus bis Constantin* (2012)

R. Özgan, *Roma Portre Sanatı I* (2013)

R. Özgan, *Roma Portre Sanatı II* (2013)

E. Doğer, *Roma Heykeltraşlığı (Ders Kitabı)*, Ege Üniversitesi Yayınları, Edebiyat Fakültesi Yayın No:

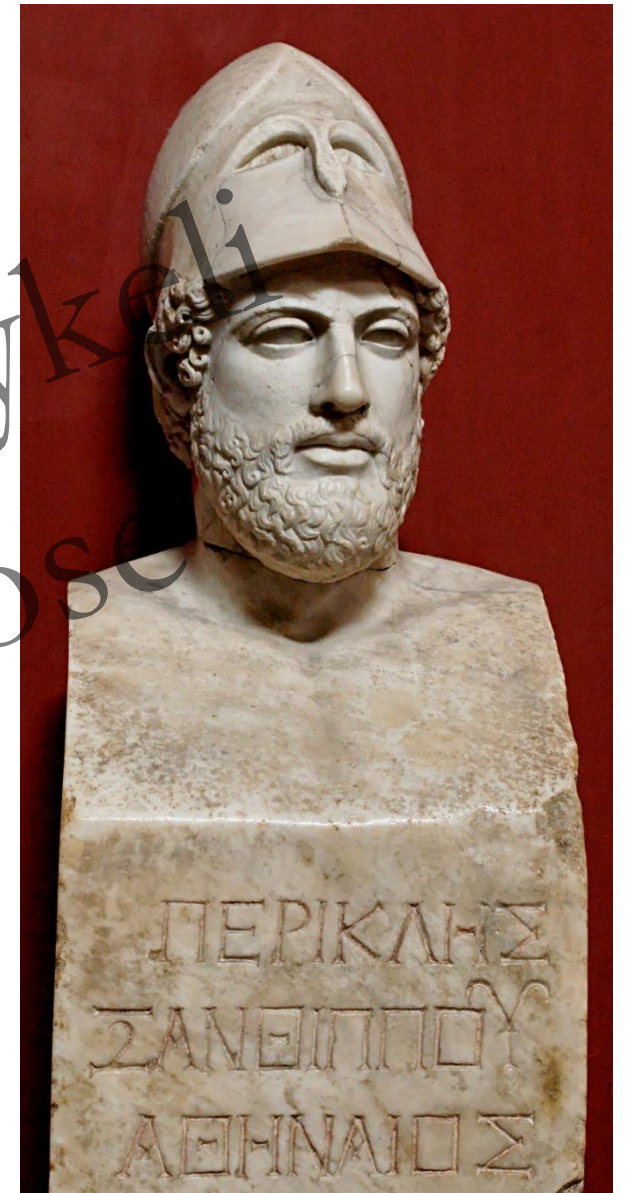
146, (2009).

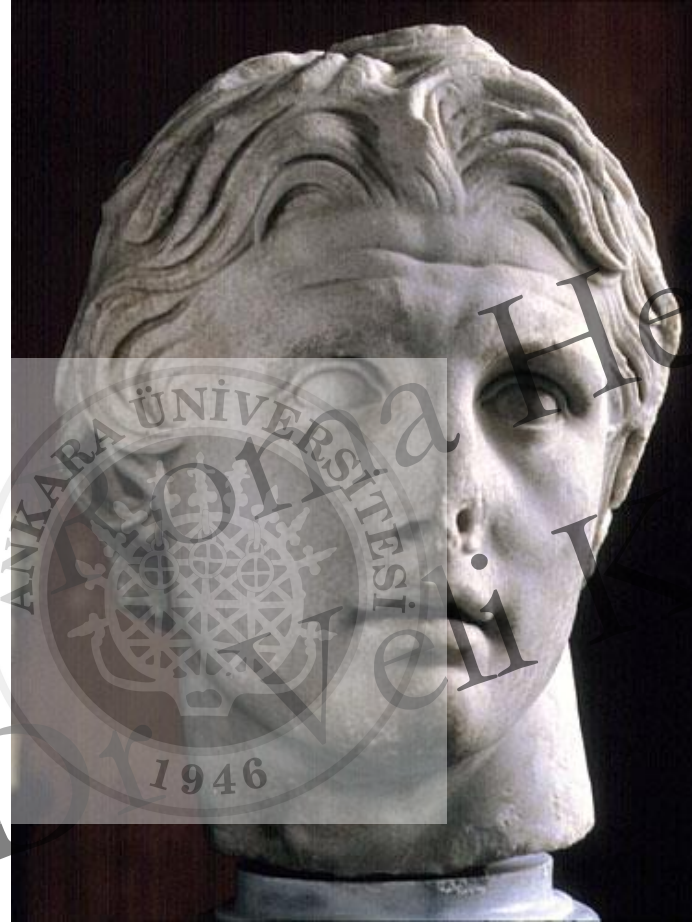
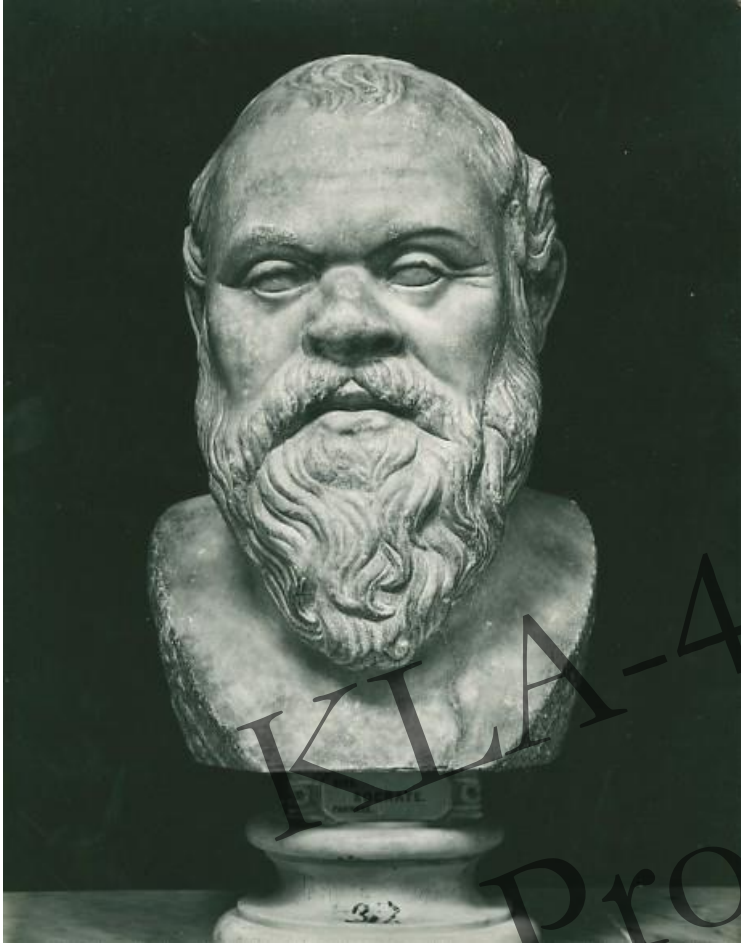

Archaic period. Kleobis and Biton. Kouroi. C.580 BC.
Sculpture by Polymides of Argos. Date about 580 BC.
From Argos. Peloponnese. Delphi Archaeological
Museum. Greece.

Harmodios et Aristogiton, les tyrannoctones copie
romaine en marbre d'un original en bronze
d'Antéor réalisé vers 506 av. J.-C.

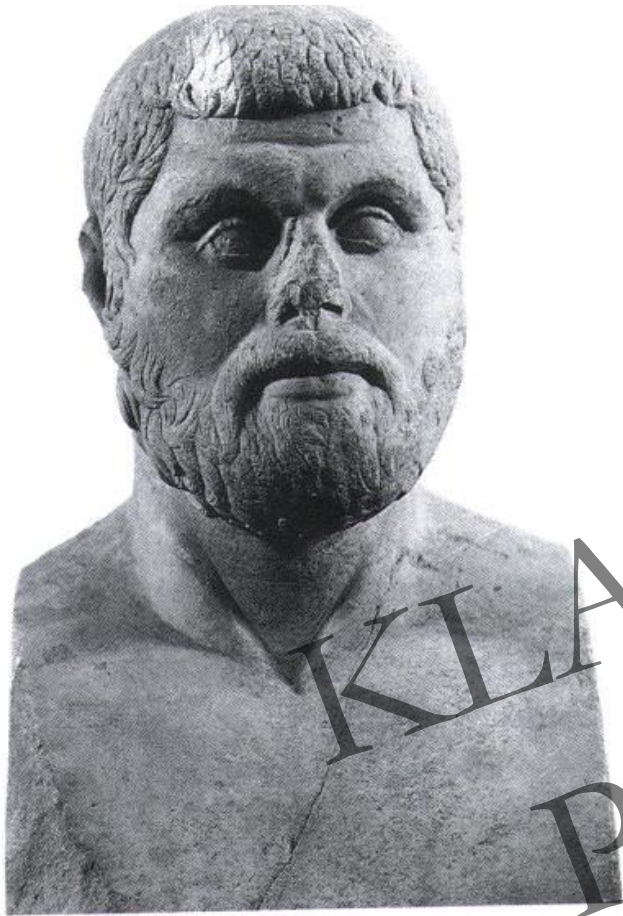

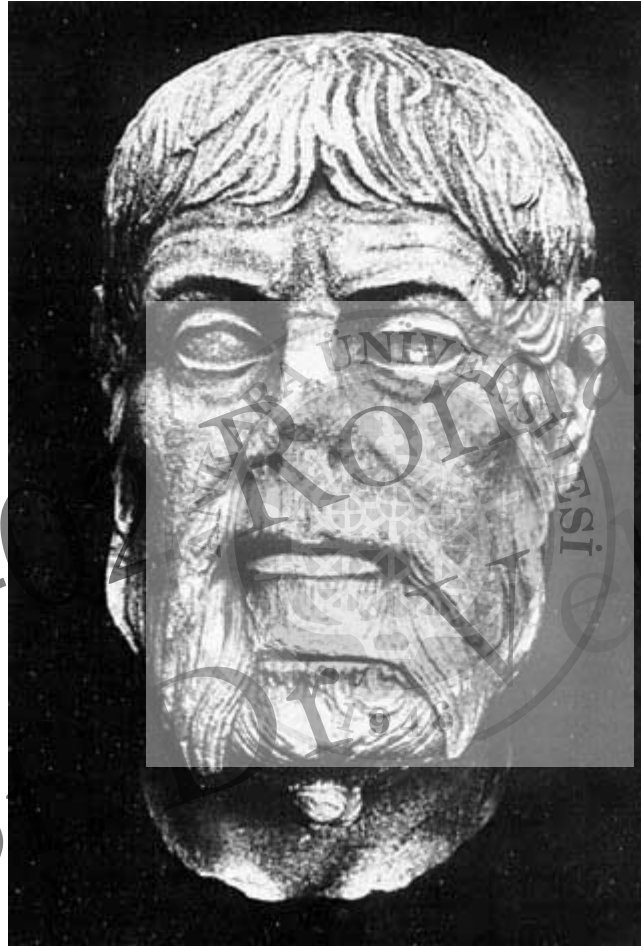
This is another candidate for Lysippos's portrait of Alexander the Great.

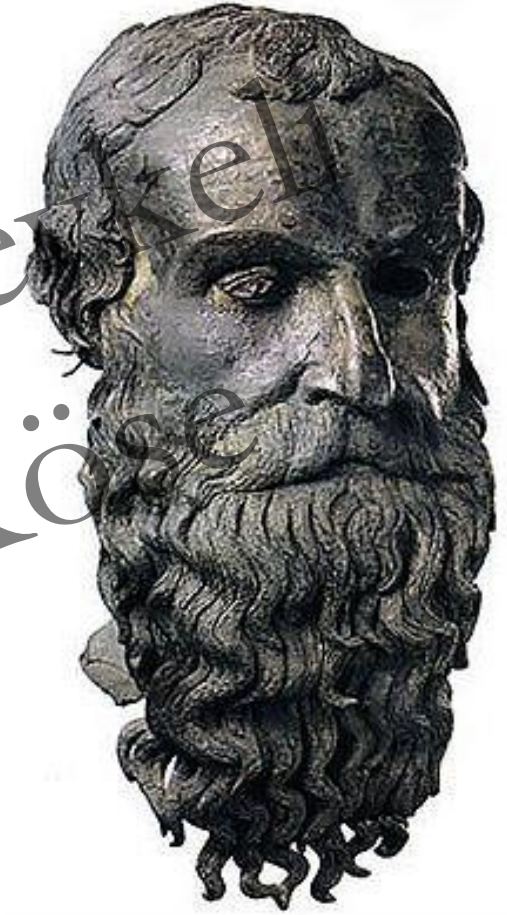
Seleukos I Nikator

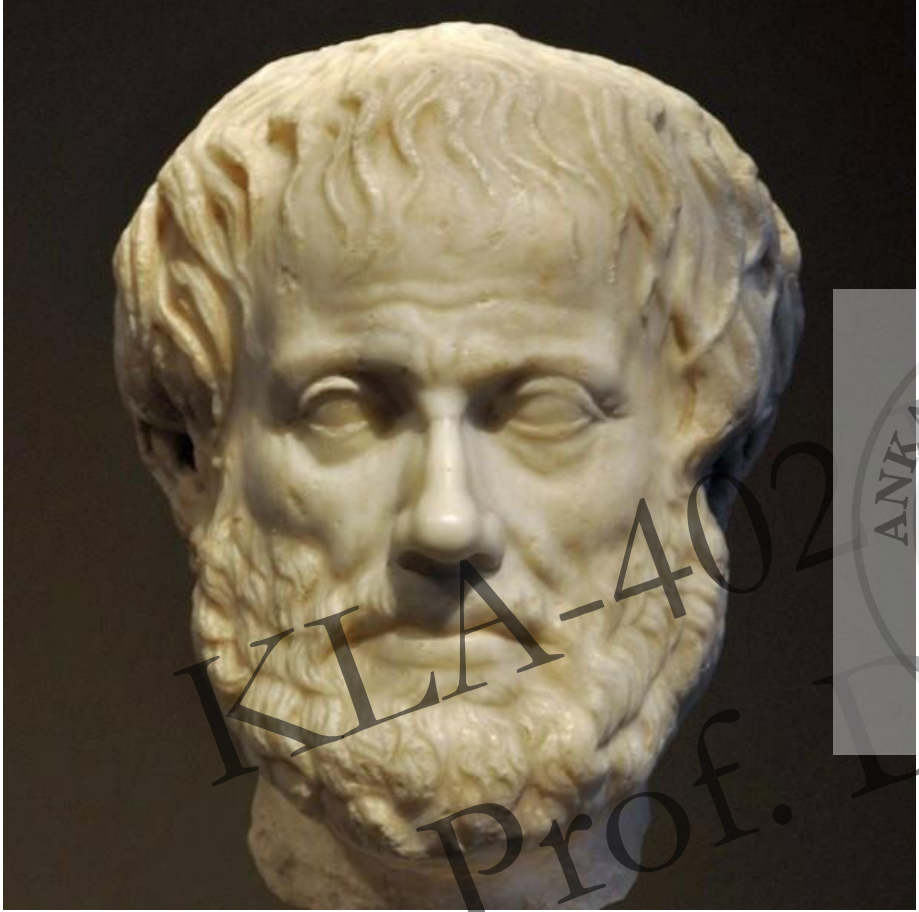
Themistokles, M.Ö.5.yy

Pindaros, M.Ö.5.yy

Filozof portresi, Porticello, M.Ö.5yy sonu

Aristotle (Vienna), Geç Klasik Dönem, M.Ö.5.yy sonu

King Mausolos, British Museum London ,
Archeology ,British museum

I. KARTACA SAVAŞI (M.Ö. 264-241)

Savaşın çıkma nedeni, Messena kenti ile bağlantılıydı. Messena kentinin ele geçiren Mamertinler'in Syracuse kenti ile yaptığı savaşlarla yanında destek olması için hem Roma hem de Kartaca'dan yardım istemesi ve Kartaca'nın Roma'dan önce davranıp böyle ele geçirmesiyle savaş başlamıştır.

Roma'nın zaferi ile sonuçlanan Savaşta yapılan antlaşmayla, Kartaca Sicilya'dan çekilmek zorunda kalmıştır.

I. MAKEDONYA SAVAŞI (M.Ö. 215-205)

Makedonya kralı V. Philippos'un Roma'ya karŐı Kartaca ile ittifak yapması ve Makedonya ya sınır olan Illiria bölgesinde Roma'nın gittikçe egemenlik kurması gibi nedenlerden dolayı savaş çıktı.

Savaş Makedonya'nın zaferi ile sonuşlandı.

KLA-402 Roma Heykeli
Prof. Dr. Veli KÖse

Hannibal komutasındaki Kartaca, M.Ö. 216 yılında Roma'yı bozguna uğratmıştır.

M.Ö. 210 -205 yıllarında Roma Kartaca'yı İspanya'dan atar.

Roma Kartaca gücünü ancak kendi bölgesinde yenebileceğine karar verir ve Kartaca'ya Kuzey Afrika'ya giderek burada M.Ö. 202 yılında büyük bir savaş yapılır. Hannibal bu savaş sonunda kaçmak zorunda kalır.

Yapılan antlaşmaya göre: Kartaca Afrika dışındaki topraklarını Roma'ya verecektir. Ayrıca fillerini ve gemilerini de teslim eder.

Afrika dışında savaşamayacak, Afrika'da da sadece Roma'nın izni ile savaşabilecektir.

İspanya Eyaletini kurdu

II. MAKEDONYA SAVAŞI (M.Ö. 200-197)

Makedonya'nın, topraklarını genişletmesi ve Pergamon ve Rodos'a göz dikmesi ve bu merkezin Roma'dan yardım istemesi üzerine savaş çıkmıştır. Sonuçta Roma, Makedonya'yı yenilgiye uğratmıştır.

Antlaşmaya göre Makedonya, sınırlı sayıda asker dışında ordu bulundurmayacak, Yunanistan ve Anadolu'daki Yunan kentlerinin özgürlüğünü tanıyacak ve Roma'ya savaş tazminatı ödeyecekti.

KLA-402 Roma Heykeli
Prof. Dr. N. Köse
1946

SELEUKOS KRALI III. ANTIÖKHOS SAVAŞI (M.Ö. 192)

Anadolu'ya göz dikmiş olan III. Antiokhos'un büyümesinden endişe duyan Roma, kralı Yunanistan'a gitmesini bahane ederek savaş ilan etti. M.Ö. 190 yılında odu yenilgiye uğradı.

M.Ö. 188 yılında bir antlaşma imzalandı. Buna göre:

- Antiokhos Anadolu'nun güneyindeki Torosların gerisine çekilecek.
- Fillerin tamamını ve savaş gemilerini geri verecek.
- Donanması Kilikya'daki Sarpedon Burnunu geçmeyecek.
- Kendilerine sığınan Hannibal'i teslim edecekler. Ancak Hannibal, Bithynia kralı I.Prusias'ın yanına kaçmış ve burada da intihar etmiştir.

-Bu savaştan sonra Seleukos egemenliğinin Suriye dışında kaybetmiş, bu otorite boşluğunda Anadolu'da Armenia ve kappadokia gibi bazı küçük krallıklar ortaya çıkmıştır.

Prof. Dr. Veli Köse

III. MAKEDONYA SAVAŞI (M.Ö. 171-168)

Makedonya tehtidine karŐı Pergamon'un Roma'dan yardım istemesi üzerine savaş çıkmıştır. Roma Makedonya'yı büyük bir yenilgiye uğrattı. Roma'nın Makedonya'ya uyguladığı politika başarılı olmamıŐtı. Çıkan ayaklanmalar sonunda M.Ö. 146 yılında Roma, Makedonya'yı "Provincia Makedonia" haline getirdi.

KLA-402 Roma Heykeli
Prof. Dr. Veli Köse

1946

III. KARTACA SAVAŞI (M.Ö. 149-146)

Kartaca'nın Roma'nın izni olmadan Numidia'ya saldırması üzerine Roma savaş ilan etti.

Bu savaşın sonunda Roma Kartaca'yı ele geçirdi.

Burada Afrika Eyaletini kurdu. Bu eyalet, Tunus bölgesini kapsamaktaydı.

Kartaca Savaşları, Roma'ya Akdeniz ticaretinde söz sahibi olmasını ve ilk kez denizaŐını eyaletlerini kurmasına neden olmuŐtur.

KLA-402 Roma Heykeli
Prof. Dr. Veli Köse

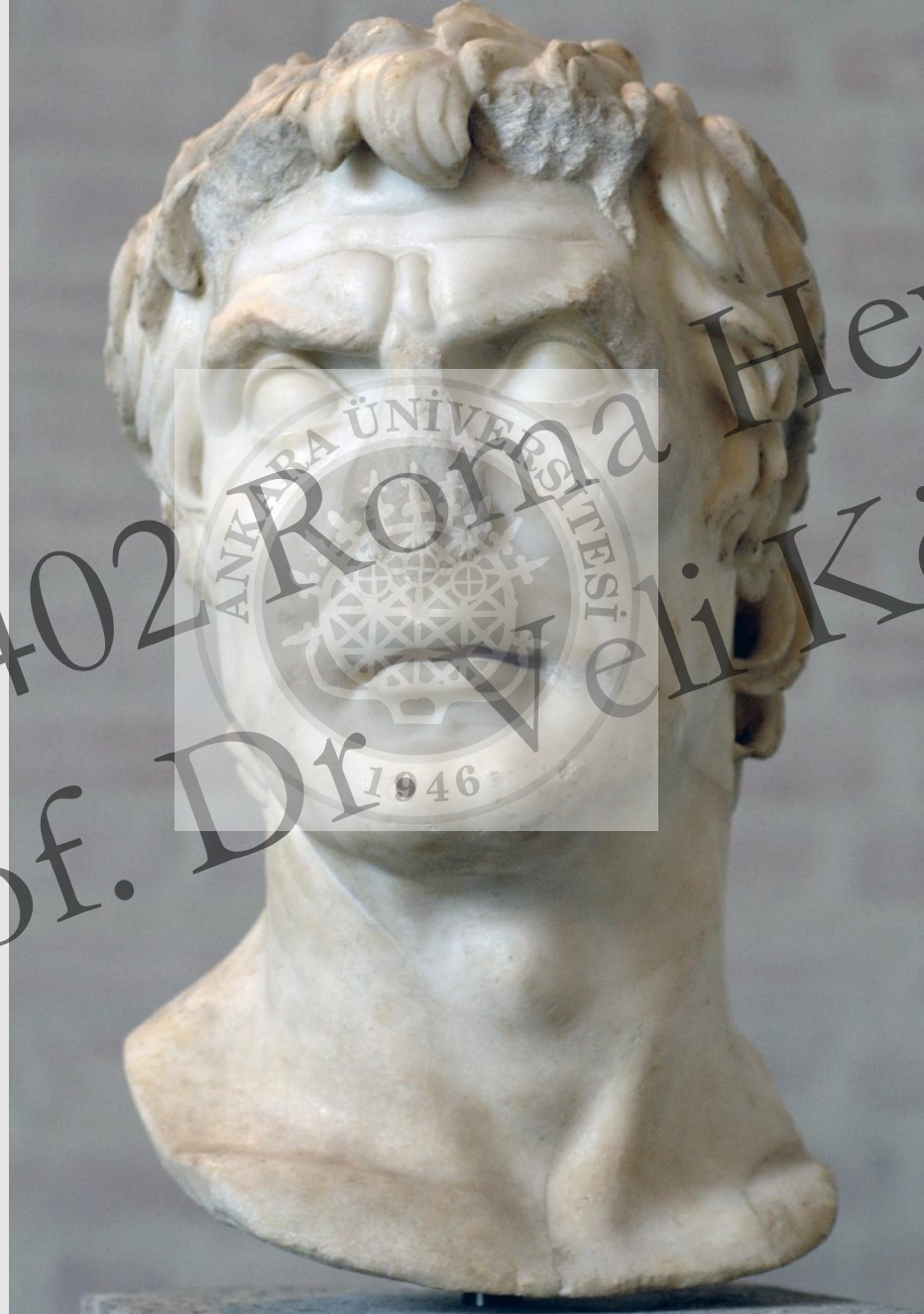

Plinius, MÖ 300 yıllarında Roma'da yaşamış **Fabius Pictor** (Fabius=Ressam) adında ünlü bir ressamdan bahsetmektedir.

KLA-402 Roma Heykeli
Prof. Dr. Veli Köse

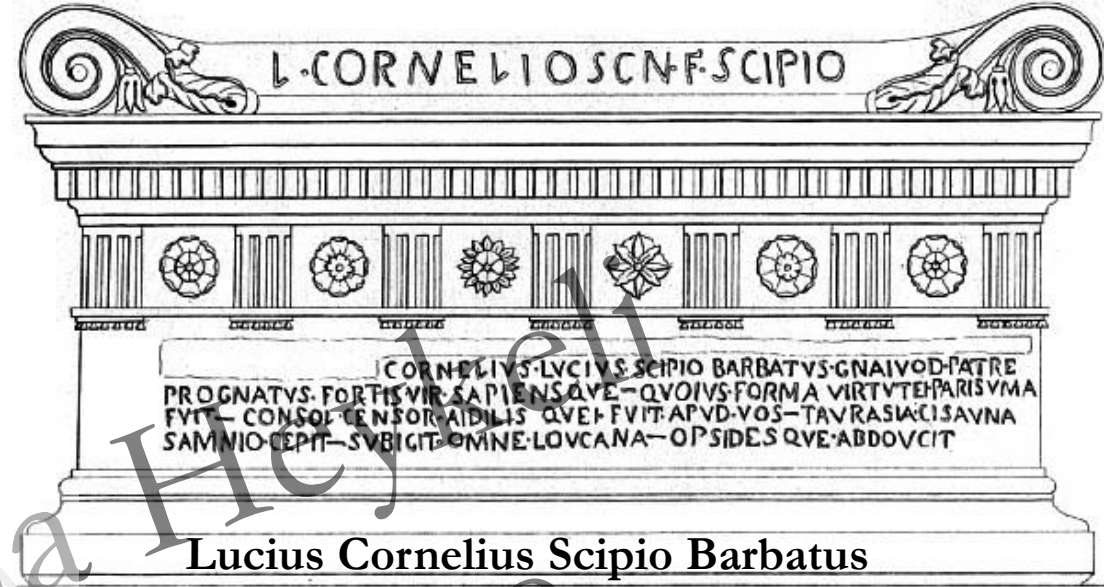

Lucius Cornelius Sulla Felix (MÖ 138-78)

KLA-402 Roma Heykeli
Prof. Dr. Veli Köse

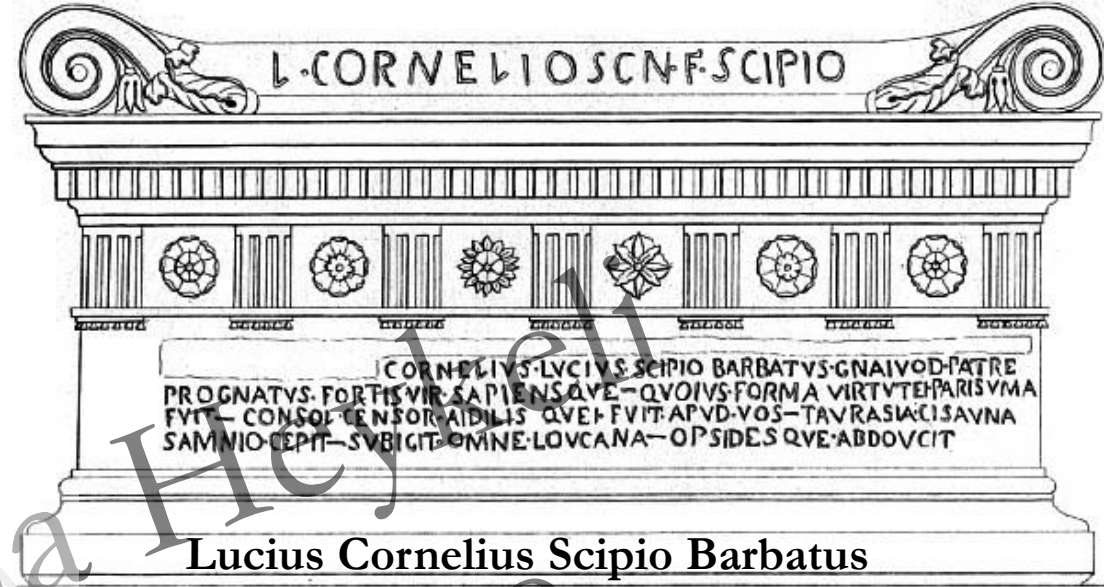
2.21 Tuff-Sarkophag des Lucius Cornelius Scipio Barbatus aus seinem Grab an der Via Appia bei Rom; um 200 v. Chr.; Höhe 1,40 m, Länge 2,77 m; Musei Vaticani, Rom.

KLA-A02 Roma Heykeli
Prof. Dr. Nevli Köse

- via Aemilia
- via Aemilia Scaura
- via Appia
- via Aurelia
- via Cassia
- via Flaminia
- via Salaria
- via Popilia
- via Valeria
- via Pompeia

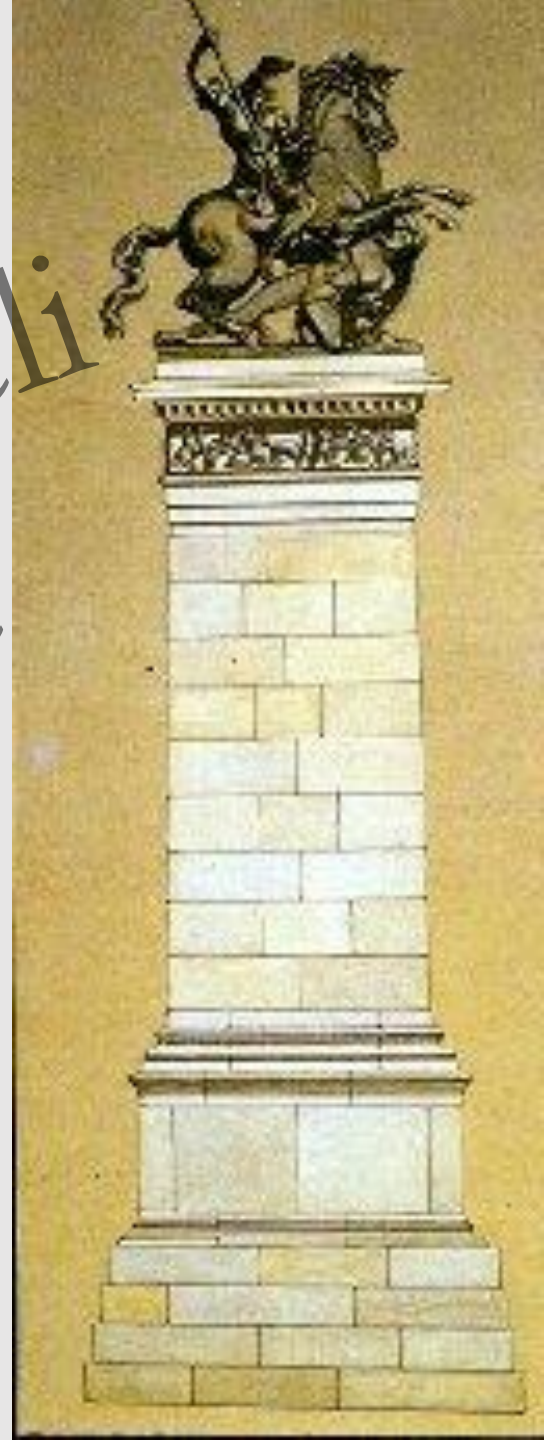
2.21 Tuff-Sarkophag des Lucius Cornelius Scipio Barbatus aus seinem Grab an der Via Appia bei Rom; um 200 v. Chr.; Höhe 1,40 m, Länge 2,77 m; Musei Vaticani, Rom.

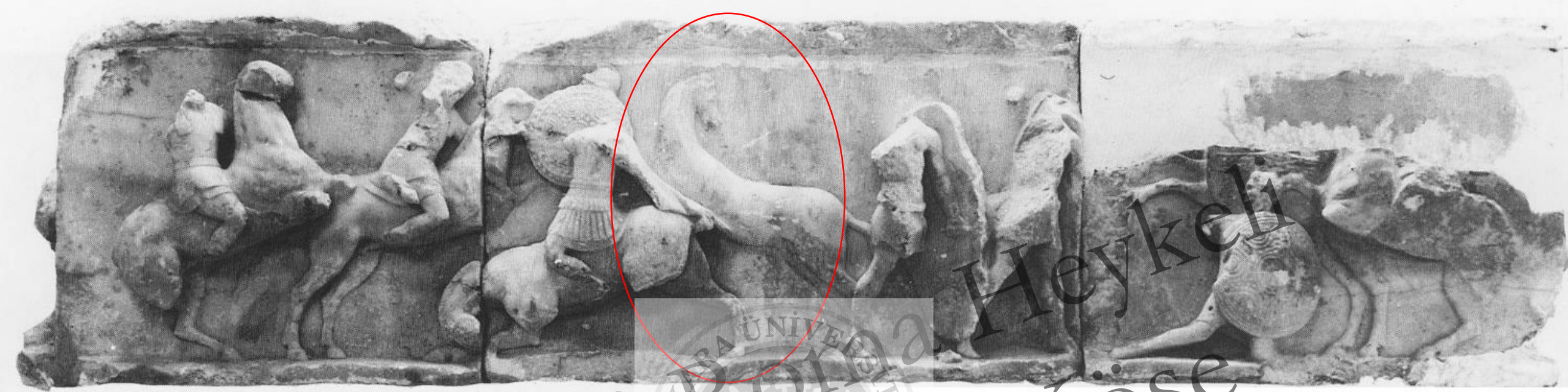

Aemilius Paullus Anıtı (Lucius Aemilius Paullus Macedonicus), MÖ 168

The Triumph of Aemilius Paullus (detail)
by [Carle Vernet](#), 1789

Delphi, Aemilius Paullus tarafından yaptırılan Pydna Anıtı (MÖ 168)

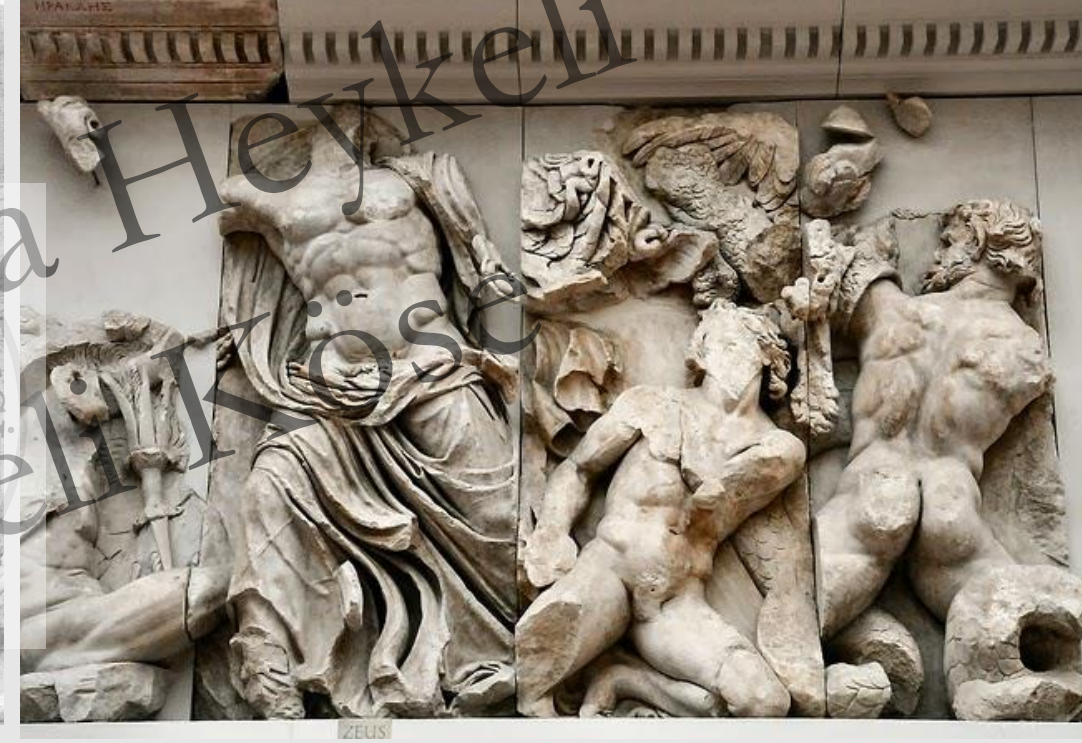
Suovetaurilia

Roma Neptün Tapınağı Frizleri, Nüfus Sayımı (MÖ 2. yy sonu 1. yy başı)

Roma Neptün Tapınağı Frizleri, Neptün ile Amphitrite'nin Düğünü (MÖ 2. yy sonu 1. yy başı)

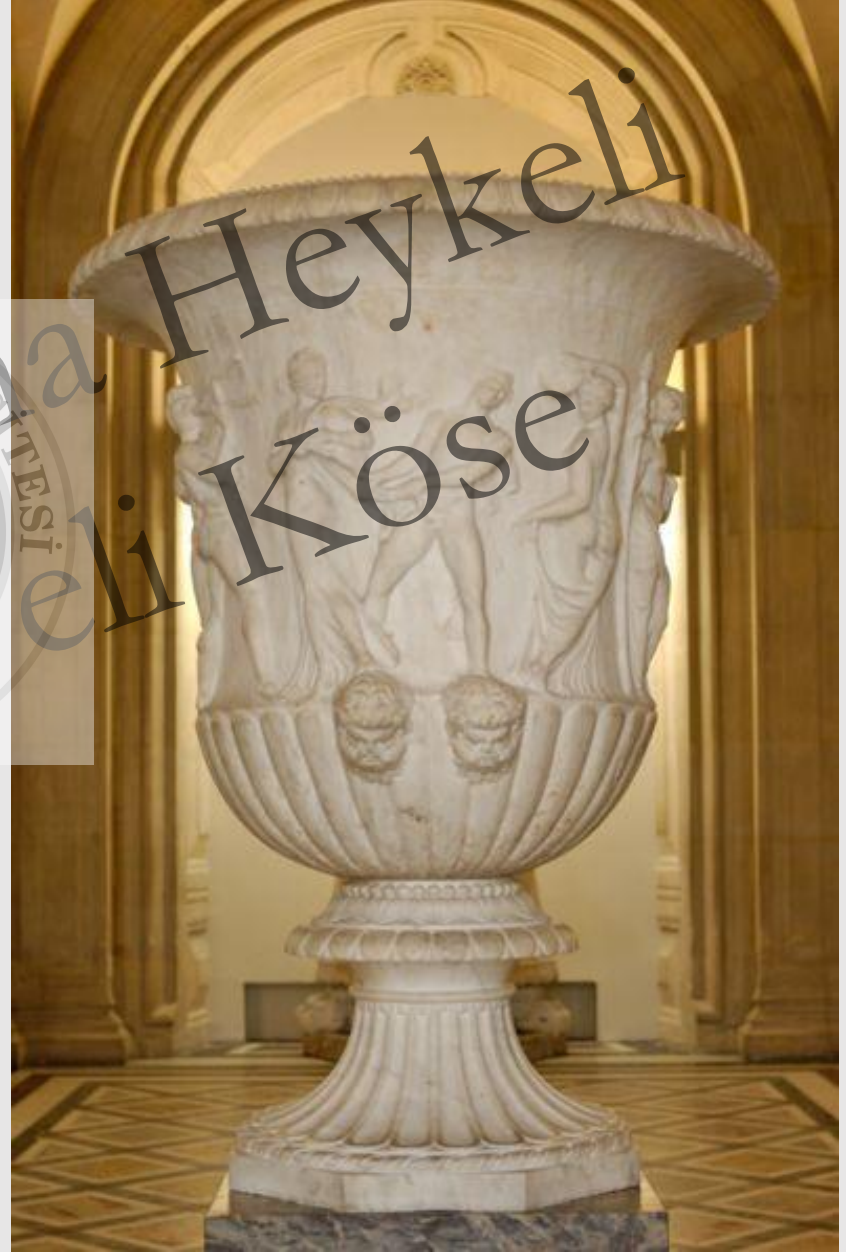

Pergamon, Zeus Altarı (MÖ 160)

İdeal Plastik

Neo-Attik Sanat

KLA-402
Prof. Dr. Veli Köse

Heykeli
Veli Köse

*Pergamon'da Phidias'ın
Athena Parthenos'un
kopyası*

KLA-402
Prof. Dr. Veli Köse

*Heykeltraş Polykleitos'un Diadumenos'u (bronz orijinali MÖ 420), Roma Dönemi mermer kopyası MÖ 2. yy
(Delos'ta bir evde bulunmuş)*

KLA-402 Roma Heykeli
Prof. Dr. Veli Köse

Atinalı heykeltıraş Timarchides. MÖ 179'da Apollon Sosianus tapınağı için kült heykeli yapmıştır.

Heykeli
öse

KIA-402
Prof D

KLA-402 Roma Heykeli
Prof. Dr. Veli Köse

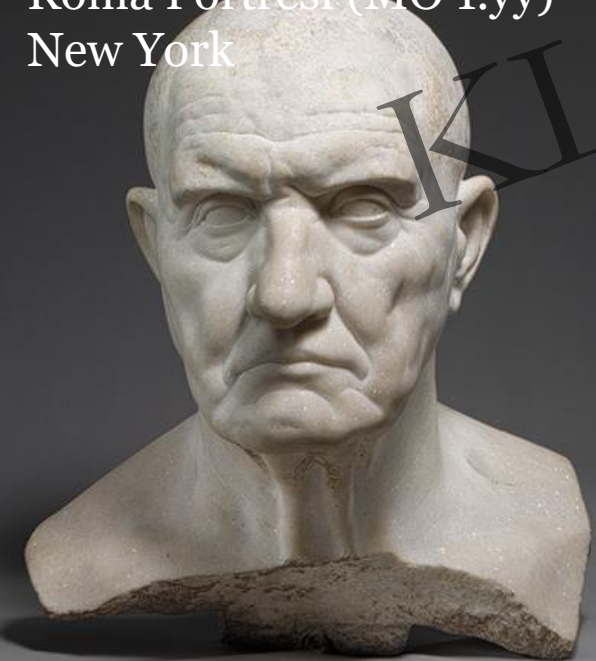
PORTRE

R. Özgan, *Roma Portre Sanatı I* (İstanbul 2013) 1-33.

Roma Portresi (MÖ 1.yy)
New York

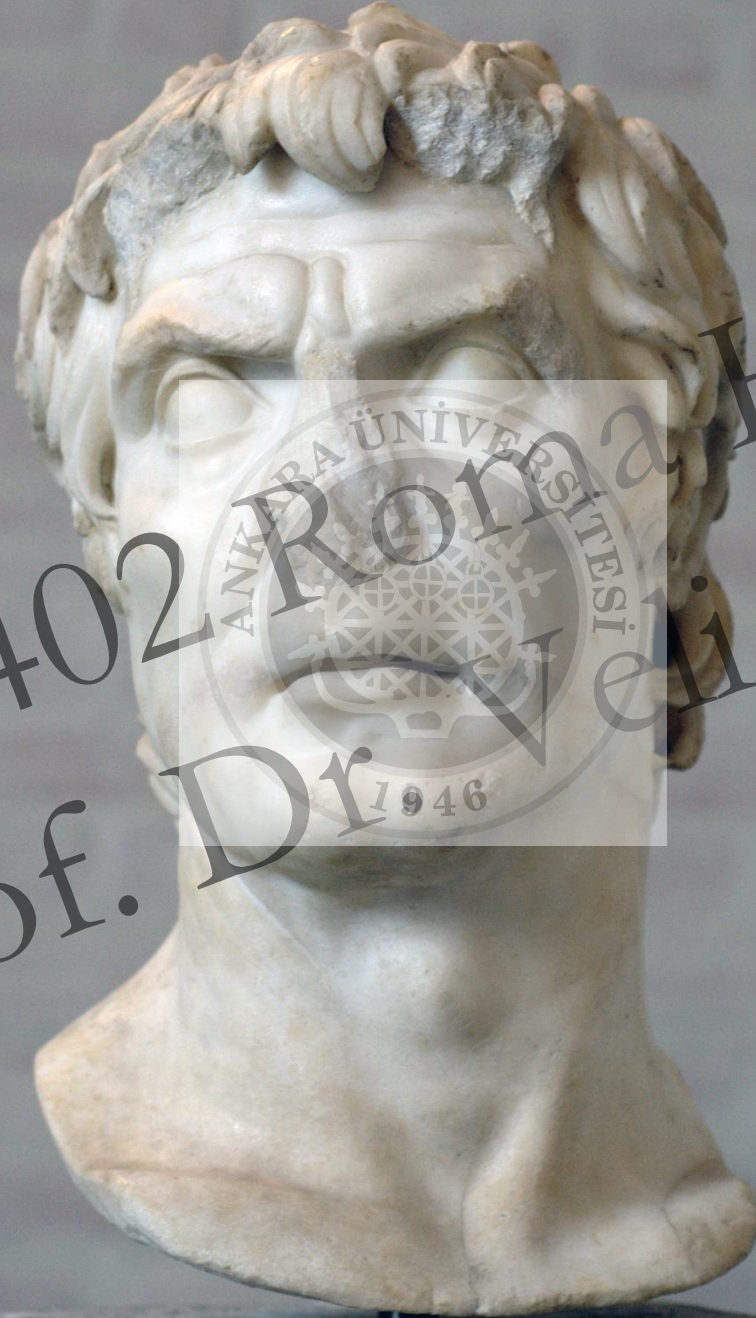
1- Bir portrede, mutlaka belli bir kişinin betimlenmesi şarttır. Yani yaşamış ve yaşamakta olan belli bir kişinin, kişisel yanları ile ele alınmış olması gerekir. Örneğin mitolojik bir kahraman veya herhangi bir tanrı-tanrıçanın portresi olamaz.

2- Betimlenen kişi başkaları ile karıştırılmayacak, yani bu kişiye ait özellikler, fizyonomik hatlar sadece bu kişiye ait olduğu anlaşılacak biçimde yapılmalıdır.

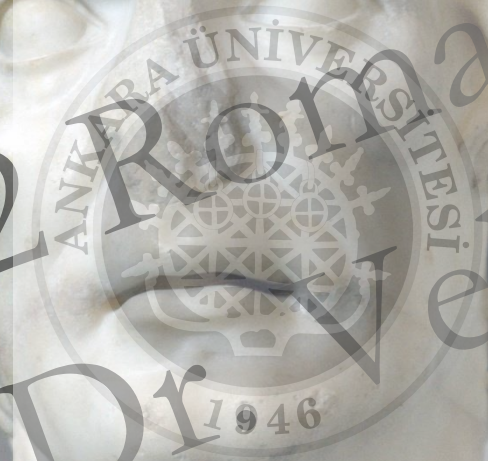
3- Portresi yapılan kişinin, kişiliği, iç dünyası, uğraşısı ve karakteri de bu tür bir esere yansıtılmalı ve gösterilebilmelidir.

Diktatör/General Sulla (MÖ 99-80)

Lucius Cornelius Sulla

KLA-402 Roma Heykeli
Prof. Dr. Neli Köse

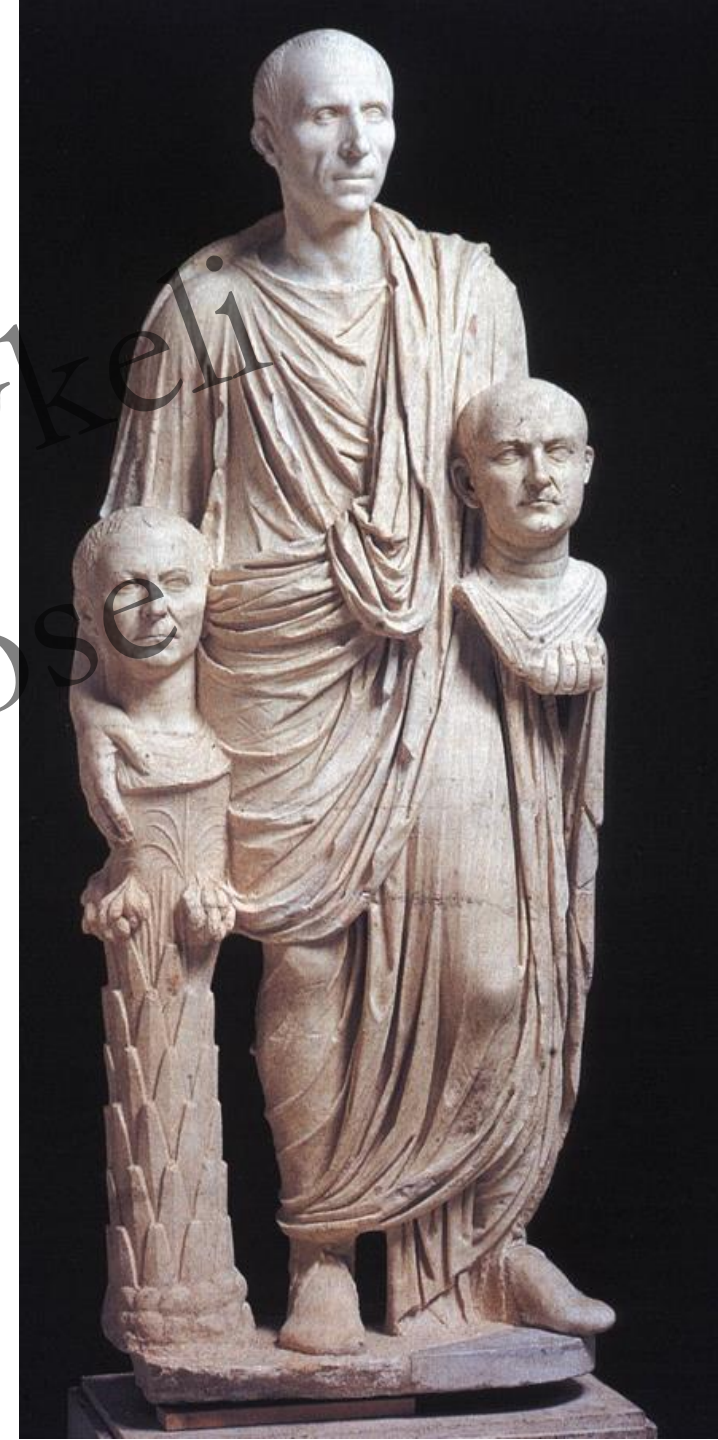
REPLİK: Diğer taraftan orijinal Grek eserleri, ihtiyacı karşılamadığı için Romalı veya Grek kökenli sanatkarlar tarafından orijinal eserler kopya edilmiş ve böylece çok sayıda “replikler” oluşturulmuştur. Bu replikler orijinallerinin ya tam kopyası ya da çok az değişikliklerle yapılmış olanıdır.

PASTICCİO: Kopya edilen orijinal ve ideal Grek yontularına isteğe bağlı olarak bir Romalının portresi de yerleştirilebiliyordu. Yani orijinal yapıtın başı kopya edilmeyip gövdesine bir Romalının başı yerleştiriliyordu. Bu tür eserlere “**Pasticcio**” adı verilmektedir.

Verizm (Doğruculuk):

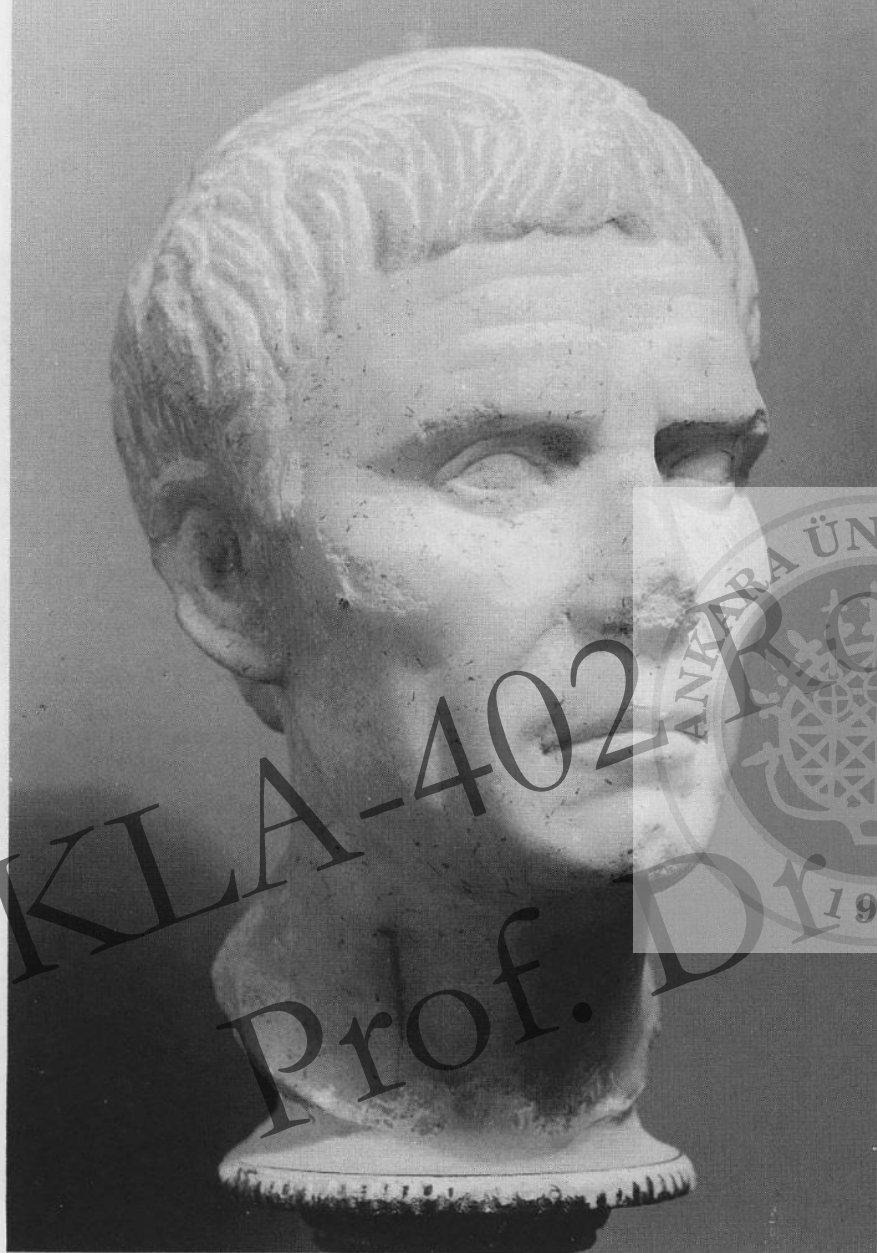
«Togatus Barberini» olarak adlandırılan Heykel: Toga giyimli Roma senatörü, her iki elinde de ölmüş atalarının büstlerini tutmakta (MÖ geç 1. yy)

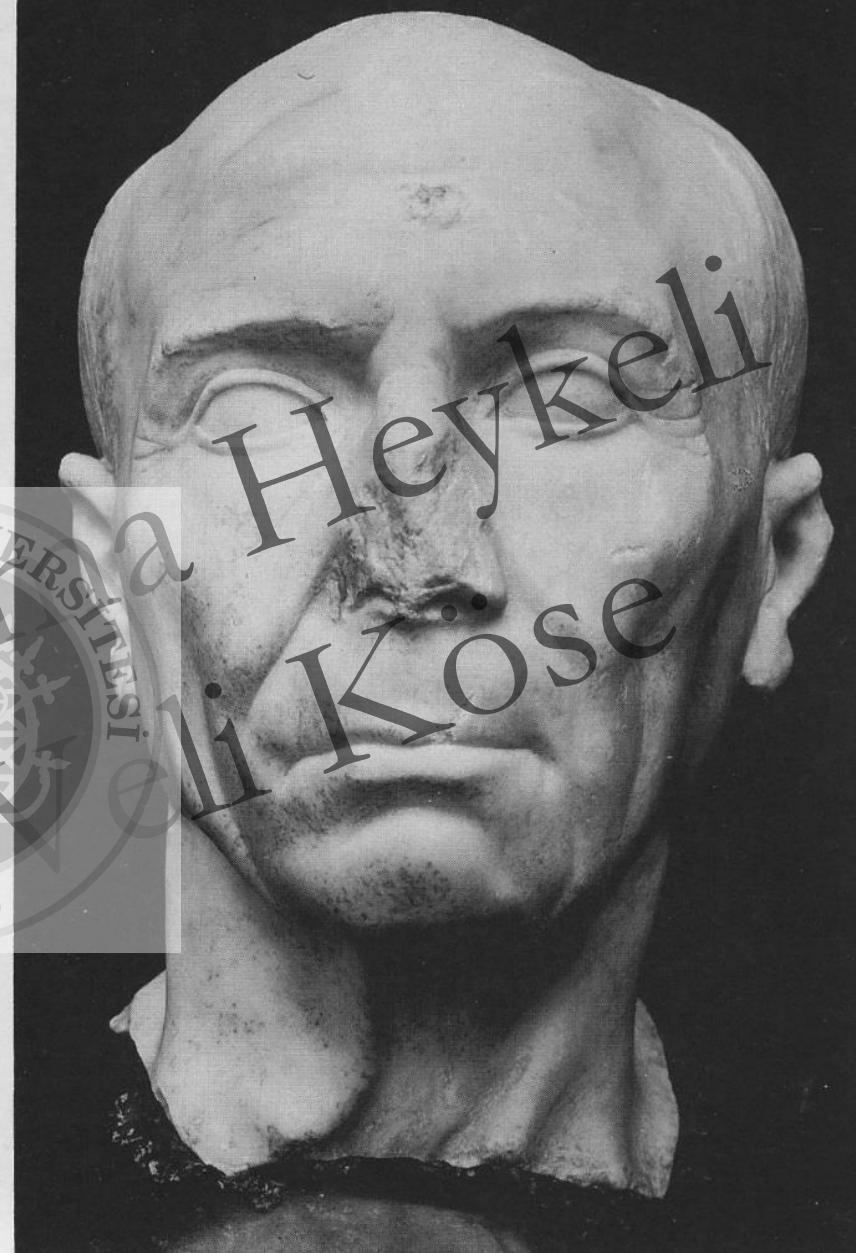
rs, "Togatus Barberini" (togatus head: ancient, but alien), from Rome, Barberini-Collection, Musei Capitolini, AD

(Polybios, Historien/Tarihler, VI. 53).

“Ölünün resmi bir maskedir, bu maske biçimi ve rengi itibarıyla ölen kişinin yüzüne çok benzemektedir. Devletin düzenlediği kurban törenlerinde kutu açılır ve böyle büstler (resimler) çok şaşalı bir şekilde süslenir, ve ailenin hatırlı bir üyesi öldüğünde, ölen kişi cenaze alayıyla taşınır ve büyüklükleri ve boyları ölen kişiye çok benzeyen maskeler ölümlerinin yüzüne yerleştirilir”.

2.27 Republikanischer Männerkopf aus dem Julius-Cäsar-Tempel, Minturnae; Marmor; Mitte 1. Jahrhundert v. Chr.; Höhe 20,3 cm; University Museum, University of Pennsylvania, Philadelphia, Pennsylvania.

2.28 Republikanischer Männerkopf; Kopie eines früheren Originals; Marmor; um 30 v. Chr.; Höhe 33 cm; Museum of Art, Rhode Island School of Design, Providence, Rhode Island.

**Erken Augustus Dönemi Mezar Kabartması,
Gessius Ailesi (MÖ 30-13)**

